

Alkotmánybíróság
Budapest

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>17/00484-0/2022</u>	
Érkezett: <u>2022 FEBR 16.</u>	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>20 db</u>	Tisztelt Alkotmánybíróság!

SZEGEDI TÖRVÉNYSZÉK	
Érk.: <u>2022 FEBR 04.</u>	
Példány:	Mell.:db
Az ügyirat száma: <u>7.7.20.72.1.2022</u>	

Alulírott **Apátfalva Község Önkormányzata** (törzskönyvi nyilvántartási szám: 726830, adósz.: 15726834-2-06, KSH szám: 15726834-8411-321-06, székhely: 6931 Apátfalva, Templom utca 69., képvis.: Szekeres Ferenc 6900 Makó, Sas u. 23. sz. alatti lakos polgármester, e-mail: apatfalva.polg@gmail.hu, hivatalikapu: APATONK, a polgármester aláírási címpéldánya I/1 alatt kerül csatolásra) I/2 alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőjében **Dr. Halasi Barbara** ügyvéd

mint indítványozó (továbbiakban **indítványozó**) Magyarország Alaptörvényének 24. cikke (2) bekezdés d) pontja, valamint a 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Az alkotmányjogi panasz keretében az Abtv. 43. § (1) bekezdése és 52. § (1) bekezdése alapján az indítványozó az alábbi tartalmú **határozott kérelemmel** fordul a Tisztelt Alkotmánybírósághoz:

Indítványozó kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.IV.21.219/2021/2. számon hozott, 2021. december 15. napján kelt, Indítványozó által 2022.01.26. napján átvett végzésének (továbbiakban: végzés) valamint a végzés meghozatalával kúria eljárásának alaptörvény-ellenességét a Szegedi Ítéltábla Pf. II.20.034/2021/8 számon hozott, 2021. július 7. napján kelt ítéletre (továbbiakban: ítélet) is kiterjedő hatállyal, továbbá mind a végzést mind az ítéletet azoknak az Alaptörvénybe ütközése miatt - az Abtv. 43.§-a alapján - semmisítse meg.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét indítványozó az Abtv. 27.§ (1) bekezdésére alapozza.

I.

Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

1. Jelen alkotmányossági panasszal érintett bírósági döntések:
 - a Szegedi Ítéltábla Pf. II.20.034/2021/8 sz. ítélete
 - Kúria Pfv.IV.21.219/2021/2 sz. végzése
2. Az ügyben az alábbi tényállás került megállapításra az I. fokon eljárt Szegedi Törvényszék által az I/3 szám alatt csatolt ítéletében:

[1] A felperes - [REDACTED] - 2014. október 27. napjától az indítványozó, mint II. r. alperessel közszolgálati jogviszonyban állt alpolgármester munkakörben. Havi illetménye 384.000,- forint volt, amelyhez 57.600,- forint összegű költségtérítés társult.

Apátfalva Község Önkormányzata ÜGYVÉD
képv.: szekeres Ferenc polgármester
jogi képvis.

- [2] A felperes 2018. május 7-11. közötti időszakban szabadságon volt, majd 2018. május 14. napjától folyamatosan keresőképtelen, táppénzes állományba került. I. r. alperes, mint a II. r. alperes polgármestere, 2018. augusztus 29. napján felszólította a felperest, hogy a II. r. alperes tulajdonát képező, a munkavégzéshez szükséges eszközöket adja át. A felperes 2018. augusztus 30. napján kelt válaszlevelében közölte, előre egyeztetett időpontban a képviselőtestület tagjainak jelenlétében átadja az eszközöket.
- [3] A II. r. alperes képviselőtestülete pénzügyi, ügyrendi és településfejlesztési bizottsága, szociális és nemzetiségi bizottsága, kulturális, vallási, oktatási, ifjúsági és sportbizottsága 2018. szeptember 24. napján megtarott együttes nyílt ülésén a felperes a következő nyilatkozatot tette: „Eleinte a táppénzes időszakomban is próbáltam tenni, bárki megkeresett, segítséget próbáltam nyújtani. Ma már a telefonomon nem vagyok elérhető, hiszen a polgármester szeptember 1-jétől letiltatta, így jelezve, hogy akadályozni kívánja, hogy érdekében eljárjak saját helyesnek ítélt nézeteim szerint. Nem baj polgármester úr, van saját telefonom és ugyanúgy tudom használni, mint a választások előtt. ... Egyébként semmi nem indokolja új alpolgármester kinevezését, hiszen költségeiben magas összegről van szó, míg tudásbeli, hozzáadott értéknek különösebben nem nevezhető rendezvényeken reprezentálni, ezt megteheti bármelyik ráérő képviselőtársam is.”
- [4] A II. r. alperes (indítványozó) képviselőtestülete 2018. szeptember 24. napján megtarott ülésén az I. r. alperes javaslatát nem támogatta és a felperes alpolgármesteri megbízását nem vonta vissza. A képviselőtestületi ülésen az I. r. alperes a következő nyilatkozatot tette: „Amit én a visszahívással kapcsolatban elmondtam, hogy az alpolgármester még táppénzen is a feladatait nem az én irányításom és nem az én utasításom szerint látta el. Alpolgármesterként jelentkezett különböző intézményekbe, hivatalvezetőnél. Én azt gondolom, hogy ezzel borzasztóan lejáratta Apátfalva Község Önkormányzatát a visszajelzések alapján is. ... Amikor történt egy háznak a leégése, akkor kezdett adományt gyűjteni az önkormányzat nevében táppénze alatt. Én nem is tudtam róla. A visszahívásának oka az, hogy a bizalmamat elvesztette. Ezek a megmozdulásai egyértelműen azt mutatták, hogy az alpolgármester asszonynak van egy elgondolása és ő a szerint cselekszik. Teljesen mindegy neki, hogy ezzel a polgármester egyetért, vagy egyáltalán megkérdezze. Saját útját járja. Azt gondolom, hogy itt a bizalom az, ami részemről az alpolgármester asszonnyal kapcsolatosan elszállt.”
- [5] Az I. r. alperes 2018. szeptember 25. napján a felperes feladatait írásban teljeskörűen megvonta, ezzel a felperes havi illetménye a helyi önkormányzati képviselő tiszteletdíjával azonos 30.000,- forint/hó összegre módosult.
- [6] A felperes 2018. október 19. napjáig keresőképtelen volt. 2018. október 26. napján kelt nyilatkozatával az alpolgármesteri tisztségéről 2018. október 29-én a képviselőtestületi mandátumáról is lemondott.
- [7] A II. r. alperes 2014-2018. között összesen 22.612.568,- forint illetményt fizetett meg a felperesnek. A felperes rokkantsági ellátásának havi összege 2018. október 27. napjától kezdődően 148.335,- forint.
- [8] A 2019. évi önkormányzati képviselőtestületi választások előtt a nem állította jelöltként a felperest, aki függetlenként vett részt a választáson. A helyi alapszervezet betegsége miatt nem tartotta alkalmasnak a felperest a jelöltségre.
- [9] A II. r. alperes kiadásában megjelenő 2019. szeptemberi számában az I. r. alperes által írt címmel a következő írásmű jelent meg: „Bár az ellenzéki politika lényege a kritika, mégis, mintha manapság egyre inkább divat lenne elégedetlennek lenni. A kor szelleme Apátfalvát sem kerülhette el. Történt ugyanis, hogy két Fidesz-tag és hirtelen elégedetlen fideszes vezetésével és a helyhatósági választások közeledtével egycsapásra független jelöltek lettek. Az Fidesz tagság nem támogatta sem sem jelölését alkalmatlanságuk miatt. Ők ezt nem tudták elfogadni és független jelöltként indulnak a választáson. A Fidesz helyi szervezete a lépésüket egyértelmű árulásként könyveli el és kizárásukat kezdeményezte a pártból. A tagság az alábbiak miatt nem támogatta jelölésüket.

Apátfalva
képv.: sze

jogi képv.

50526965-50711002

[10] [redacted] elmondása szerint évek óta pszichiátriai kezelésben részesül és ezt a tényt nem közölte a tagsággal. [redacted] mindig azt hangoztatta, hogy számára [redacted] az első, de bebizonyosodott, hogy a volt alpolgármesternek a saját pénztárcájának megtömése volt a legfontosabb és ezen munkálkodott. A féléves táppénze alatt is közel másfél millió forintot vett fel. Ennek ellenére a táppénzes időtartama alatt tanúsított magatartása miatt („saját helyesnek ítélt nézetei szerint” kívánt tevékenykedni, utazgatni!) elvesztette a bizalmat, ezért a polgármester teljeskörűen megvonta a feladatait. Innentől a képviselői bér járt volna neki, de annyiért nem volt hajlandó dolgozni és a jóval több rokkantnyugdíjat választotta, ezért lemondott az alpolgármesteri tisztségéről! [redacted] úgy gondolta, neki több pénz jár, végkielégítésre és szabadságmegváltásra, mint amit a jogszabály előír, követelését 2.186.974,- forint összegben határozta meg. (Képes volt bírósághoz fordulni a pénzhétsége miatt!) Természetesen a bíróság elutasította a keresetét. Az elmúlt három és fél évben, ahogy [redacted] nyilatkozta, az alpolgármesternek nem volt semmi dolga, csak a reprezentáció. Ha ő így gondolja, akkor a munkabéréként felvett több, mint 20 millió forintot vissza kellene fizetnie a településnek. A településért akkor dolgozott volna, ha a fejlesztésekben is részt vállal, de [redacted] nem a munka, csak a pénz lebegett a szeme előtt. Közreműködésével a férjének is 1,5 milliós munkát biztosított az Apátfalvi Önkormányzat tulajdonában lévő általános iskola részbeni kifestésére. Amikor volt lehetőség dolgozni, akkor [redacted] volt alpolgármester, képviselő nem dolgozott, lemondott, most miért indul újra a választáson, elfogyott a pénze?”

[11] A felperes [redacted] írásművel összefüggésben szóróanyagot készített, amelyet [redacted] terjesztettek. Az írás címe [redacted]. Ebben részletesen, tételesen reflektáltak az [redacted] megjelent I. r. alperesi írásra. A teljesség igénye nélkül ebben a következők szerepeltek: „Nagyon csodálkozunk, hogy elégedetlenségünket csak most fogták fel tavaly május óta. [redacted] a Fidesz egyenlő [redacted] és mi nem kívántunk a „traktor ügy” után semmiben sem vállalni vele az erkölcsi közösséget. A helyi Fidesz-csoportot meg felesleges volt a jelöltállítás procedúrával velünk terhelni, mert tudniuk kellett volna, hogy a Fidesz alapszabályának 9. § (2) bekezdése értelmében, ha valaki bizonyos ideig nem fizet tagdíjat, megszűnik a tagsága. ... [redacted] egészségi állapotával kapcsolatban írt kifogásával csak annyit szeretnénk közölni, hogy erre majd a rendőrségi eljárás tesz pontot. ... A további sorokban [redacted] hosszasan ostromozza [redacted] pénzhétségét és „zsébtömését”. Aki ismeri [redacted] személyiségét tudja, hogy ez is ordenáré hazugság, de polgármesterünk jellemében ugyan beletér az, hogy tisztességes több generációs családok, tisztességes tagjait megpróbálja családotól a sárba tiporni.”

[12] A felperest a 2019. évi önkormányzati választásokon képviselővé választották.

[13] A felperes keresetlevelet terjesztett elő a II. r. alperes ellen a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, amelyben a II. r. alperest 441.600,- forint illetmény alapulvételével összesen 2.186.974,- forint megfizetésére kérte kötelezni. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 110.K.27.030/2019/14. sz. ítéletével – amely a Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.287/2019/14.sz. ítéletével emelkedett jogerőre – a felperes keresetét elutasította.

[14] A felperes keresetlevelet terjesztett elő, amely a következő kereseti kérelmet tartalmazta: kérte annak megállapítását, az I. r. alperes által írt és a II. r. alperes által kiadott [redacted] 2019. szeptember 11. napján, valamint az online felületen [redacted] című cikkben megjelent következő tényállításokkal, illetve azok híresztelésével megsértették az alperesek a jóhírnevét és a becsületét.

[15] A Szegedi Törvényszék a keresetet elutasító ítéletében összegzőképp rögzítette, hogy a felperes és az I. r. alperes közszereplők, akik nyíltan vállalhatnak közéleti-politikai szerepet és meg tudják magukat védeni az alaptalan megnyilvánulásokkal szemben a nyilvánosság előtt. A felperes élt is ezen lehetőségével a perbeli esetben, hiszen az I. r. alperes írását cáfoló röpiratot terjesztett Apátfalván.

[redacted] ALASI
DA
ÜGYVÉD
Apátfalva Község Önkormányzata, Sugárút. 20.
kép.: Szekeres Ferenc polgármester 30 755 5799
jogi képviselő
SZ: 10402529 50526965-50711002

Összefoglalva tehát az I. r. alperes írása az önkormányzati képviselő választási kampány során tett és a felperest negatív színben feltüntető kijelentései a politikai véleménynyilvánítási szabadság körébe tartoznak, emiatt nem sértette meg a felperes jóhírnévhez, becsülethez fűződő személyiségi jogát. Erre tekintettel az alptalan keresetet elutasította.

Az I. fokú bíróság a felperes keresetét teljes egészében elutasította, amely döntés ellen a felperes fellebbezéssel élt.

[16] A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokon eljáró bíróság az I. fokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, felperes fellebbezésének részben helyt adott, ezen ítéletet indítványozó I/4 alatt csatolja.

[17] A 2021.07.12. napján átvett jogerős ítélettel szemben az I. fokon eljáró bírósághoz benyújtott, Kúriához címzett felülvizsgálati kérelem 2021.07.26. napján érkezett (érkeztetés igazolás UKM üzenet I/5, az általunk benyújtott felülvizsgálat iránti kérelem I/6 alatt csatolva) a Szegedi Törvényszék, mint I. fokú bíróság.

3. A felülvizsgálati kérelem nyomán a Kúria meghozta a 2021.12.15. napján kelt végzését, amelyet az I/7 alatt csatolt tárhelyről készült fotó alapján indítványozó jogi képviselője 2022.01.26. napján vett át. A Kúria végzését I/8 szám alatt csatolja indítványozó.

4. Az indítványozó álláspontja szerint azonban a II. fokú ítélet az alábbiakban kifejtettek szerint ellentétes az Alaptörvényben írtakkal.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

5. A fent előadottak szerint Indítványozó az ügyben mind a rendes, mind a rendkívüli jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, nyilatkozik, hogy jelenleg az ügyben sem perújítás, sem más eljárás nincs folyamatban, amely akadályozná jelen alkotmányjogi panasz benyújtását és befogadását.

6. A Kúria a támadott végzésében a további jogorvoslat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján kizárta.

7. A felülvizsgálati eljárás indítása esetén ezen eljárás lezárultát követően nyílik meg a lehetőség az alkotmányjogi panasz előterjesztésére, egyrészről az Abtv. 29. § alapján – „Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be” - másrészről az Abtv. 30.§ (1) bekezdés alapján.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

8. Az Abtv. 30. §-a szerinti határidő-feltételt, azaz az alkotmányjogi panasznak a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított 60 napon belül történő előterjesztését, mint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltételét azon tény igazolja, hogy a Kúria Pfv.IV.21.219/2021/2. sorszámu végzését az I. fokon eljáró bíróság az indítványozó jogi képviselője részére 2022.01.26. napján kézbesítette (I/7) elektronikus úton, amelyhez viszonyítottn 60 napon belül a jelen indítvány előterjesztésre kerül.

9. A II. fokú jogerős ítélet – melyet az I. fokú bíróság az indítványozó jogi képviselője részére küldött meg elektronikusan 2021.07.12. napján - elleni alkotmányos panasz az ítélet kézbesítésétől számított 60 (hatvan) napon belüli benyújtását a fent már hivatkozott kúriai végzés kézbesítésének időpontja, valamint az akadályozta, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel élt, amely egyidejűleg az alkotmányjogi panasz elbírálásának akadálya az Alkotmánybíróság Ügyrendje és az 1/2019 (XI.25.) AB Tü. állásfoglalás alapján is.

10. A Kúria eljárásával összefüggésben előadottakat egyben kéri az indítványozó igazolási kérelemnek is tekinteni.

képv.: szekeres Ferenc polgármester
jogi képv.:
402849-50526965-50711002

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

11. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságához az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárásának feltételeit az indítványozónak kell igazolnia. Elsőként az Abtv. 51. § (1) bekezdése alapján az **indítványozó jogosultságát és személyes érintettségét** igazolja az indítványozó.
12. Jelen alkotmányjogi panasz az indítvány tárgyát képező egyedi ügyben **érintett személy**, azaz Apátfalva Község Önkormányzata nevében kerül előterjesztésre, akinek II. rendű alpereskénti képviselőségét a bírósági eljárásban is és a jelen beadványban jogi képviselőként megjelölt ügyvédi iroda látta el.
13. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján tehát indítványozó egyedi ügyben érintett szervezetnek minősül, továbbá a 27. § (2) bekezdés alapján jogállástól függetlenül is érintett személynek minősül.

e) Az eljárás megindítása indokainak és annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

14. A Kúria végzése és a végzés meghozatalára irányuló eljárás Alaptörvény ellenességével kapcsolatban az alábbiakat adja elő indítványozó.
15. Indítványozó álláspontja szerint ezen panasszal érintett végzést meghozó Kúria a felülvizsgálati kérelem visszautasításával megsértette indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint biztosított alapjogát, amely alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.
16. Ez pedig alkotmányjogi jelentőségű kérdés, amely megalapozza az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 29. § -ában írt eljárását.
17. A II. fokú, jogerős ítélet Alaptörvény ellenességével kapcsolatban az alábbiakat adja elő indítványozó.
18. A személyiségi jog megsértése miatt indított polgári perben meghozott másodfokú ítélet megsértette az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdésében írt, véleménynyilvánítás szabadságához, a sajtó szabadságához, és a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatáshoz való jogot.
19. Az alapjogsérelem azáltal valósult meg, hogy az Ítéletábra a meghozott ítéletével teljes mértékben indítványozó ezen alapjogainak érvényesülésének lehetőségével ellentétes döntést hozott.

II.

Az alkotmányjogi panasz érdemi indokolása

20. A Kúria végzésének, illetve annak meghozatalának Alaptörvény ellenességével összefüggésben az alábbiakat adja elő indítványozó.
21. Egyrészt megállapítható, hogy a **bírói döntést az alaptörvény-ellenesség érdemben befolyásolta**. A panasz alapjául szolgáló bírói eljárás alapvető jogkérdése az volt, hogy az ügyben másodfokú bírósággént eljáró Szegedi Ítéletábra a Pf.II.20.034/2021/8. számú ítéletében az elsőfokon eljáró bíróság ítéletét aszerint változtatta meg, hogy figyelmen kívül hagyta a Kúria közzétett határozatait, azoktól az ítélet indoklásában jogkérdésben eltért.
22. Ennek ellenére a Kúria az indítványozó által benyújtott felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította tartalmi hibára alapítva döntését, amely döntése egyrészt teljes mértékben ellentmond az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak, másrészt ennek következtében megsértette indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt alapjogát, hiszen ezáltal megakadályozta azt, hogy indítványozó jogorvoslattal élhessen a jogos érdekét sértő bírósági döntéssel szemben, megműsítva ezzel azt a célt, hogy a jogerős ítélet Alaptörvényt sértő rendelkezései orvoslásra kerülhessenek.

Ap
kép

23. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. (11/2019. (III. 29.) AB határozat).
24. Emellett a Kúria ezen panasszal támadott határozatában nem vette figyelembe, hogy egy jogszabály-módosítás folytán a felülvizsgálati kérelem korábban közzétett iránymutató döntésektől való eltérés esetén is kezdeményezhető. A Kúria által a visszautasító végzésében hivatkozott irányadó döntést és véleményt (1/2016 (II.15) PK vélemény, 1/2017 Polgári jogegységi határozat) időben követő az a törvénymódosítás, amelyre alapoztuk a felülvizsgálati kérelmünket. A felülvizsgálati kérelem tehát tartalmazta a 2020. április 1-jétől alkalmazható új felülvizsgálati okot, amelyre felülvizsgálati kérelmünkben tételesen hivatkoztunk is. a Pp. 409.§ (2) bekezdés a) pontja alapján a Kúria a felülvizsgálatot akkor is köteles engedélyezni (nem opcionális, mivel a jogalkotó nem az „engedélyezheti” kifejezést használja), ha az ügy érdemére kiható a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása szükséges. Tekintettel az új, 2020. áprilisában beillesztett jogszabályi rendelkezésekre, a Kúriának a kérdésben – mérlegelési jog nélkül – érdemben vizsgálnia kellett volna a Pp. vonatkozó rendelkezései alapján kialakítandó új gyakorlatot. Így álláspontunk szerint a Kúria nem vette figyelembe döntése meghozatalánál a Pp 409.§ (2) bekezdés a) és b) pontjában írtakat sem.
25. Jogegységi eljárás lefolytatásának van helye, ha a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria másik ítélkező tanácsának elvi bírósági határozatként közzétett határozatától vagy közzétett elvi bírósági döntéstől, és a Kúria tanácsa - az előtte folyamatban lévő eljárás felfüggesztésével egyidejűleg - indítványozza a jogegységi eljárás lefolytatását. Indítványozó álláspontja szerint a 24. pontban hivatkozott új felülvizsgálati oknak a Pp.-be történő beemelése az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal összhangban indokolta volna a Kúria részéről a jogszabálymódosítás következtében meghaladottá vált 1/2016. (II. 15.) PK vélemény és az 1/2017. Polgári jogegységi határozat felülvizsgálatát, valamint ennek időtartamára a Pp. 417. § (1) bekezdése alapján az eljárás felfüggesztését.
26. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”
27. Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése alapján: „A bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, a közigazgatási határozatok törvényességéről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról és törvényben meghatározott egyéb ügyben.”
28. Az Alaptörvény 28. cikke kimondja, hogy „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”
29. Az Alkotmánybíróság a 6/2020. (III. 3.) AB határozatban kimondta, hogy a következetes alkotmánybírósági gyakorlat szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből kényszerítően nem következik a rendes jogorvoslati formákon felüli, egyéb jogorvoslati lehetőségek biztosítása. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság leszögezte azt is, hogy amennyiben a jogalkotó mégis megteremtette a rendes jogorvoslaton felüli, valamely további jogorvoslat lehetőségét, abban az esetben ez a jogalkotói döntés e jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok számára olyan, az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó alkotmányos kötelezettséget is létrehozott, amely szerint jogalkalmazásuk során a jogalkotó által megnyitott jogorvoslat lehetősége az Alaptörvényből levezethető követelményeknek megfelelően, így hatékonyan és ténylegesen is érvényesüljön (14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [43]; 11/2017. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]; legutóbb: 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [27]; 13020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [39])

Apátfalva
képv.: szek

30. Kétségtelen, hogy a szóban forgó esetben rendkívüli jogorvoslatról van szó, azonban ez a jogorvoslati kérelem éppen a jogerős ítéletben rögzült alaptörvény-sérelem orvoslását célozta.
31. A Kúria a jelen indítvánnyal érintett bírói döntésében a felülvizsgálati kérelem elutasítását azzal indokolta, miszerint az indítványos felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a beadvány nem felel meg a Pp. 413. § (1) bekezdésében foglaltaknak.
32. A Pp. 406.§ (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés (e fejezetben a továbbiakban együtt: ítélet) felülvizsgálatát a Kúriától az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással a fél, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az kérheti, akire az ítélet rendelkezést tartalmaz.” A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (3) bekezdése szerint az „illetve” kötőszó jogszabály tervezetében csak más egyértelmű nyelvi megfogalmazás alkalmazhatatlansága esetén alkalmazható. Köztudomású tény, hogy a jogszabályszövegekben a mondatokban szereplő „illetve” kötőszó egyaránt alkalmazható „és” vagy „vagy” szó helyettesítésére is. A rendelethez tartozó kommentár szerint is az illetve kötőszó - ellentétben például az „és” és a „vagy” kötőszavakkal - több jelentéssel rendelkezik a magyar nyelvben. Használják a vaglyagosság kifejezésére, az együttesség kifejezésére, arra is, hogy ha a felsorolás elemei között mind az és, mind pedig a vagy kötőszó alkalmazása szükséges. Azonban fontos kiemelni, hogy a Pp. 413.§-hoz tartozó jogtár-kommentár kimondja, hogy „a felülvizsgálati kérelem alapjaként anyagi jogi vagy eljárásjogi szabályok megsértésére vagy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre lehet hivatkozni.” Emellett a felülvizsgálati kérelemhez tartozó, jogtárban található miniszteri indoklás világosan kifejti, hogy „A jogállam fogalmi eleme a jogbiztonság, amely kiszámítható és koherens joggyakorlatot is feltételez. A Kúria az Alaptörvény 25. cikkében meghatározottak szerint biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét. A szétartó, kiszámíthatatlan joggyakorlat sérti a jogbiztonságot és a peres felek tisztességes eljáráshoz való jogát. Ezért szükséges eljárásjogi eszközökkel biztosítani annak lehetőségét, hogy e feladatának a Kúria eleget tudjon tenni, és valóban következetes gyakorlatot alakíthasson ki. Biztosítani kell a peres feleknek annak lehetőségét, hogy ha a jogerős döntés jogkérdésben eltér a Kúria közzétett határozatától, azt a Kúria elé tudják vinni, ezért számukra az ilyen esetekre jogorvoslati lehetőséget kell biztosítani.”
33. Fontos kiemelni, hogy az adott ügy tárgyát képező kérdésben irányadó és általunk a felülvizsgálati eljárásban is előadott kúriai és alkotmánybírósági döntések precíz jogi iránymutatást tartalmaznak, továbbá a Pp. 409. §-a is a felülvizsgálat engedélyezését indokolta volna.
34. A fent előadottakat figyelembe véve ki kell emelni az Alaptörvény 28. cikkét, amely alapján „a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” Tehát jelen esetben a Kúria a döntése meghozatalakor megsértette az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat azáltal, hogy a jogszabály szövegét nem annak céljával összhangban, tehát nem a kommentárnak, és a miniszteri indoklásnak, nem a jogalkotó eredeti céljának megfelelően értelmezte.
35. A Kúria végzésének indoklásában a 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjában foglaltakra hivatkozik annak ellenére, hogy az indítványos általi felülvizsgálat alapját képező – Pp. 413.§ (1) bekezdés c) pontja – jogszabályhely 2020. április 1.-jén lépett hatályba, tehát a 2016-ban megalkotott PK vélemény még nem is rendelkezhetett a felülvizsgálati kérelem előterjesztésének ezen fordulatáról, azaz a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre vonatkozó szabályozásról. A jogszabály ezen bekezdésének megfelelően felülvizsgálati kérelmünkben határozottan megjelöltük a Kúria korábbi határozatait, amelytől a másodfokú bíróság döntése jogkérdésben eltért, valamint pontosan kifejtettük az azoktól való eltérés mibenlétét, ezáltal eleget tettünk a jogszabályban foglalt kötelezettségének, a Kúria ennek ellenére érdemi vizsgálat nélkül visszautasította azt, hivatkozva egy, a jogszabályi szakasz helyi hatálybalépése előtt megalkotott véleményre, amivel határozottan nem a jogalkalmazás egységének megteremtése szerint járt el, megsértve ezzel az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglalt követelményeket.

Apátfalv
képv.:sze
Adós

36. Emellett indítványozó meg kívánja jegyezni, hogy a Kúria indoklásában szereplő, fent hivatkozott 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja **kifejezetten** arról rendelkezik, hogy a felülvizsgálati eljárás során jogszabálysértésre hivatkozás esetén kötelező tartalmi kellékek a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, azonban a felülvizsgálati kérelmünkben nem jogszabálysértésre, hanem a jogszabályban foglalt másik fordulat szerinti, a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkoztunk, és azokat, valamint az azoktól való eltérést is határozottan, a jogszabályban foglalt követelményeknek megfelelően megjelöltük, és kifejtettük.
37. A felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény – amely már a felülvizsgálat iránti kérelem 2020. április 1-jétől hatályos fordulata utáni – 5. pontja rendelkezik arról, miszerint „a Kúria a közzétett határozatától jogkérdésben eltérő jogerős ítélet miatt a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet a Kúria által meghozott, a BHGY-ben 2012. január 1-je után közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.” Indítványozó előadja, hogy a felülvizsgálati kérelmében megjelölt valamennyi kúriai határozat 2012. január 1-je után került közzétételre, ezáltal az azokra való hivatkozás megfelel ezen PK véleményben foglalt követelményeknek.
38. Emellett a 2020. április 1. napjával hatályba lépő jogszabályváltozásokkal kapcsolatosan kiadott tájékoztatóban is úgy került megfogalmazásra a Pp. kiegészítése, miszerint „A felülvizsgálati eljárás kezdeményezése új indokkal bővül: a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással is kérhető. A felülvizsgálati kérelemben a Kúriának a közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén meg kell jelölni a Kúria közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér.”
39. Azon tény, miszerint önmagában a Kúria közzétett határozataitól való eltérésre hivatkozás is megalapozza a felülvizsgálati eljárás lefolytatását, alátámasztja a 2021. január 1-jétől hatályba lépő új, rendkívüli perorvoslati eljárás, azaz a jogegységi panasz lehetőségének jogszabály általi biztosítása. Ugyanis a 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 41/B. § (1) bekezdése szerint jogegységi panasznak van helye – a pervezetésre vonatkozó végzés kivételével – a Kúriának az eljárási törvény alapján további fellebbezéssel, felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható határozata ellen, ha a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta.
40. A Pp. kommentárja alapján jogegységi panasznak van helye a Kúria felülvizsgálatot megtagadó határozata ellen, feltéve hogy a felülvizsgálati kérelemben a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkoztak. Ha a jogegységi panasz tárgya a felülvizsgálatot megtagadó határozat és a jogegységi panasz tanács a jogkérdésben való eltérést megállapítja, a panasszal támadott határozatot hatályon kívül helyezi és a bíróságot a felülvizsgálati eljárás lefolytatására utasítja. Tehát megállapítható, hogy a jogegységi panasz, mint rendkívüli perorvoslat egész intézménye a felülvizsgálat iránti eljárás megindításának a Kúria közzétett határozataitól való eltérés szerinti fordulatára épül, ezáltal levonható az a következtetés, miszerint elegendő a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásához a Kúria korábbi döntéseivel ellentétes joggyakorlatra hivatkozni, és nem feltétlenül szükséges a Pp. szerinti másik fordulat, azaz a jogszabálysértés megjelölése.
41. Mindezen felül a Pp.-hez tartozó, Wopera Zsuzsa által szerkesztett kommentár 5. pontjában kifejtésre került, miszerint „a Pp. külön felülvizsgálati okként határozza meg a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést [Pp. 406. § (1) bekezdés], illetve a felülvizsgálat kivételes engedélyezésénél kimondja, hogy akkor is engedélyezi az egyéb feltételek fennállta esetén, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér [Pp. 409. § (3) bekezdés].”
42. Valamint a jogszabálysértés megjelölése nélküli, csupán a Kúria határozataitól való eltérésre hivatkozás jogszerűségét támasztja alá a Pp. 409. § (3) bekezdésének szintén 2020. április 1. napjától hatályos szövege, ugyanis a Pp. ezen szakaszában meghatározott feltételek fennállása esetén kivételesen lehetőség nyílik a felülvizsgálat jogegységi célú engedélyezésére. A Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a Kúria engedélyezi a felülvizsgálatot, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

Apátfa
képv.: s

43. A Pp. ezen rendelkezésével kapcsolatban a 1/2021. (VII. 12.) PK véleményben a Kúria kifejtette, hogy ha megállapítható az eltérés, a Kúriának mérlegelési jogkör nélkül engedélyeznie kell a felülvizsgálatot. Tehát ezen rendelkezésből is levezethető az, hogy amennyiben még a kivételes engedélyezés körében is köteles a Kúria engedélyezni a felülvizsgálatot a Kúria határozataitól való eltérésre hivatkozás esetén, úgy érthetetlen, hogy miért utasította vissza a Kúria érdemi vizsgálat nélkül az általunk benyújtott felülvizsgálat iránti kérelmet.
44. A fent előadottak okán a Kúria a sérelmezett döntésével az Alaptörvény fent megjelölt cikkein túl megsértette indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt alapjogát tekintettel arra, hogy a Kúria jogszabálysértő, valamint Alaptörvénybe ütköző módon, érdemi bírálat nélkül utasította vissza a felülvizsgálati kérelmet megfosztva ezzel a jogos érdekünket sértő jogorvoslattal való élés lehetőségétől.
45. Az Alkotmánybíróság az 1/1994. (I. 7.) AB határozatban kifejezetten hangsúlyozta, hogy a jogalkotó köteles más alkotmányos rendelkezésekkel (különösen a jogbiztonság elvével) való összhang biztosítására. Ebből következően a 42/2004. (XI. 9.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kiemelte: „a felülvizsgálat, mint már biztosított jogorvoslat esetén a jogorvoslathoz való jog a jogintézmény jogbiztonsági szempontú megítélése során vehető figyelembe, a rendkívüli jogorvoslat működéséből eredő hatások alapján”
46. A 39/1997. (VII. 1.) AB határozatában az Alkotmánybíróság kimondta, hogy **„A bírósághoz fordulás jogánál fontos szempont, hogy megállapítható-e jog sérelme akkor is, ha a jogi szabályozás ugyan biztosít bírói utat, de valójában nincs tere a bírói mérlegelésnek.”** A bírói mérlegelés törvényi szabályainak hiánya kiüresíti a bírósághoz fordulás jogát. A szabályozásnak megfelelő szempontot és mércét kell tartalmaznia, hogy a bíróság döntés jogszerűségét ez alapján vizsgálhassa.
47. A 9/2017. (IV. 18.) AB határozat [20] bekezdésében rögzítettek alapján a jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. **Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására** [22/2013. (VII. 19.) AB határozat]. Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, **az azonban feltétlenül következik, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják.** A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog – esetleg alapjog – tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. A jogorvoslathoz való jog mint alapjog sérelme tehát akként is megvalósulhat, hogy más (alap) jogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben. {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [16]–[17]}
48. Az Abtv. 28. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnak egyébként lehetősége van arra, hogy a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.
49. A Pp. hivatkozott 2020. áprilisában bevezetett új felülvizsgálati oka alapvetően módosítja a felülvizsgálat intézményét, hiszen a jogszabálysértés mellett vagylagosan a Kúria gyakorlatával ellentétes döntéshozatalra is kiterjeszti a felülvizsgálat lehetőségét. Önmagában ez a jogszabályi rendelkezés pedig hordozza magában azt, hogy a Kúria gyakorlatával ellentétes döntéshozatal nem feltétlenül ütközik a hatályos normaszövegbe.
50. Ha pedig nem feltétlenül következik be a normaszöveggel ellentétes döntés, akkor a Pp. 413. § (1) bekezdés b) és c) pontja nem feltétlenül konjunktív. Minden ettől eltérő értelmezés a 2020. április 1-jei jogszabálmódosítás alapvetését és jogalkotói célját írná felül.

Apátfa
képv.:s

Adósz

51. Tehát önmagában az a tény, hogy a Pp.-hez fűzött kommentárok, miniszteri indoklások, valamint a Kúria által kiadott kollégiumi vélemények alapján a jogszabályban foglaltak úgy értelmezhetőek, miszerint a jogszabálysértésre, és a Kúria határozataitól eltérő döntésre való hivatkozás vagylagos viszonyban állnak egymással, ezáltal a Pp. 413. §-ban foglalt felsorolás b) és c) pontja nem, vagy nem feltétlenül állhatnak egymással konjunktív viszonyban, mert az túl mutatna a jogszabályban foglalt rendelkezéseken.
52. Indítványozó fontosnak tartja emellett kiemelni, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (továbbiakban Jat.) 2. § (1) bekezdése kimondja, hogy a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie. A Pp.-nek a felülvizsgálati eljárásra vonatkozó rendelkezései egyértelműen a Jat.-ban foglalt ezen követelménybe ütköznek.
53. Emellett a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 2. § -a alapján a jogszabály tervezetét a magyar nyelv szabályainak megfelelően, világosan, közérthetően és ellentmondásmentesen kell megszövegezni. Ezen rendelkezéshez tartozó kommentár szerint a jogszabályok előkészítése során alapvető követelmény a világosság, átláthatóság, következetesség, kiszámíthatóság, az ellentmondásmentesség, valamint az időtállóságra és állandóságra törekvés. A felülvizsgálati eljárásra vonatkozóan a Pp.-be 2020. április 1-jei hatállyal bekerülő fordulat amellett, hogy nincs összhangban a jogszabály további ide vonatkozó szakaszaival, semmilyen módon nem felel meg a világosság, átláthatóság, és legfőképp a következetesség, és ellentmondásmentesség követelményének.
54. Az IRM rendelethez tartozó kommentár alapján nyilvánvaló követelmény a jogszabályokban az „illetve” kötőszó alkalmazása esetében, hogy a használata esetén jelentésének kétséget kizáróan egyértelműnek kell lennie, azonban egyáltalán nem egyértelmű, hogy a Pp. 406.§ (1) bekezdésében használt kötőszó vagylagosságot, vagy együtteséget tartalmaz, mi több, a jogszabályhoz tartozó kommentárok, miniszteri indoklások, és egyéb, a fentiekben felsorolt körülmények okán sokkal inkább vagylagossággént értékelhető. Ebben az esetben viszont az általunk benyújtott felülvizsgálati kérelem kizárt, hogy a Pp. 413.§ (1) bekezdésébe ütközzön, hiszen vagylagosság esetén a 413.§ (1) bekezdés b) és c) pontja is csak vagylagos viszonyban állhatnak egymással, a konjunktív viszony ebben az esetben nem értelmezhető.
55. Mindemellett indítványozó szeretné hangsúlyozni, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése rendelkezik a jogállamiságról. A jogállamiság szorosan összefügg a jogbiztonság követelményével. A jogbiztonságról szövegszerűen az Alaptörvény nem szól, ezen követelmény a jogállamiság immanens tartalma. A jogbiztonság egyik vetülete a jogalkotási elvek érvényesülése. A hatályos jogrendszerben e követelményeket a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. §-a tartalmazza. Ezek közé tartozik egyrészt a normavilágosság követelménye, azaz a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie. Erre tekintettel tehát a jogbiztonság elve is sérült, annak okán, hogy a felülvizsgálati kérelemre vonatkozó jogszabályok értelmezése során nem érvényesült a normavilágosság követelménye.
56. Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
57. A jogalkotó célja az volt, hogy bővítse a felülvizsgálat lehetőségeit, nem konjunktíve, hanem vagylagosan és nem utolsó sorban meg kívánta akadályozni a nem támadható, vagy csak alkotmányjogi panasszal orvosolható döntések dömping szerű megjelenését, keletkezését, valamint annak esetleges bekövetkeztét, hogy az egységes helyett eltérő joggyakorlat jellemezze a bírósági szervezetrendszer működését.
58. A Kúria támadott végzése és annak indokolása a jogalkotói céltól teljes egészében eltér, az nem támogatható és nem elfogadható, mert ütközik az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseibe.

59. A fentiekben előadottakon túl indítványozó meg kívánja jegyezni, hogy a Kúria a törvényben előírt, a felülvizsgálati kérelem elbírálására nyitva álló határidőt nem tartotta be, határidőn túl bírálta el a beadványt.

60. Indítványozó előadja, hogy az Ítélet tábla ítéletét 2021. július 12. napján vette át jogi képviselője útján elektronikus úton, amelyet követően 2021. július 26. napján nyújtotta be felülvizsgálat iránti kérelmét. A Pp. 148. § (1) bekezdése szerint az órákban, napokban és munkanapokban megállapított határidőbe nem számít bele minden évnek a július 15-től augusztus 20-ig terjedő időszaka. Arra tekintettel, hogy 2021. augusztus 20.-a pénteki napra esett, a beadvány legkésőbb 2021. augusztus 23. napján be kellett, hogy érkezzen az I. fokú bíróságra. A hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló 2009. évi LIII. törvény 6. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha a címzett a hivatalos iratnak az elektronikus kézbesítési tárhelyen történő elhelyezését követő ötödik munkanapon sem veszi át a küldeményt, akkor a hivatalos iratot az ezt követő munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni. Tekintettel arra, hogy a perben résztvevő mindkét alperes jogi képviselőjét indítványozó jogi képviselője látta el, ezáltal az teljesen bizonyos, hogy részünkről 2021.07.12. napján a II. fokú ítélet átvételre került, ezáltal ha a kézbesítési vélelem beálltát - tehát az átvételre nyitva álló utolsó lehetséges időpontot - vesszük figyelembe, úgy felperes jogi képviselője részére az ítéletet legkésőbb 2021.07.20. napján kézbesítettnek kell tekinteni. A Pp. 410.§ (1) bekezdése szerint a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet az ítélet közlésétől számított negyvenöt napon belül lehet előterjeszteni, tehát a felülvizsgálatra nyitva álló határidő valamennyi féllel szemben - ide nem számolva az ítélezési szünet időtartamát - legkésőbb 2021.10.04. napján lejárt. A Pp. 414.§ (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem benyújtására nyitva álló határidő valamennyi féllel szembeni lejártát, vagy a felülvizsgálati kérelem valamennyi fél általi benyújtását követően az elsőfokú határozatot hozó bíróság azt az ügy irataival együtt haladéktalanul fel kell, hogy terjessze a Kúriához, tehát az I. fokú bíróság - amennyiben a fent írt határidőket vesszük figyelembe - 2021.10.04. napját követően haladéktalanul köteles volt a felülvizsgálati kérelmet felterjeszteni a Kúriához. A Pp. 411.§ (1) bekezdése kimondja, hogy ha a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásra alkalmas, a Kúria háromtagú tanácsban, tárgyaláson kívül, harminc napon belül határoz a felülvizsgálat engedélyezéséről vagy annak megtagadásáról. Ez alapján tehát a Kúria 30 napon belül köteles lett volna határozni a felülvizsgálat - jelen esetben - megtagadásáról, ennek ellenére több mint egy hónappal az elbírálási határidőt követően, 2021. december 15. napján kelt a felülvizsgálatot elutasító végzése. Továbbá indítványozó álláspontja szerint az is érthetetlen, hogy egy 2021. december 15. napján kelt végzést miért csak 2022. január 26. napján, azaz több mint egy hónappal az elbírálást követően kézbesítettek részére. Ezáltal a fenti alapjogsérelmeken túl megsértette indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjogát, amely szerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.” A határidők a jogilag szabályozott eljárások olyan elemei, amelyek általában az eljárások, ezen belül különösen egyes eljárási cselekmények lefolytatása, illetőleg bizonyos jogosultságok gyakorlása vagy kötelezettségek teljesítése ésszerű időn belül való befejezését írják elő; megakadályozzák az eljárások parttalaná válását, ugyanakkor biztosítják - többek között - az alapjogok gyakorlásának lehetőségét. (23/2005. (VI. 17.) AB határozat).

61. A II. fokú bíróság jogerős ítéletének Alaptörvény ellenességével összefüggésben az alábbiakat adja elő indítványozó.

62. Indítványozó álláspontja szerint az indítvánnyal érintett II. fokú jogerős ítélet megsértette az Alaptörvény IX. cikk (1), és (2) bekezdései szerinti alapjogokat egyrészt azzal, hogy az egyértelműen véleménynyilvánítás körében, politikai kampányidőszakban előadottakat tényállításként értékelte, ezzel megfosztva az indítványozót a szabad véleménynyilvánításhoz való jogától, másrészt pedig ezen ítéletével egyértelműen gátolta a sajtó szabadságát, mint az Alaptörvény által biztosított kommunikációs alapjogot tekintettel arra, a sajtó alkotmányos feladata a közérdekű adatok nyilvánosságra hozása, a társadalomban jelen lévő vélemények arányos bemutatása.

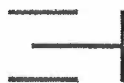
DR. H
Apátfalva
képv.: sze
Adószám
Bsz

63. Az Ítéletábra ezen ítéletével, miszerint egy újságcikkben – mint médiumban – politikai kampány időszakban megjelenő cikkben szereplő szubjektív véleményeket, vagy adott esetben bizonyítható tényeket jogellenesnek nyilvánított, egyértelműen meggátolja a sajtó szabadságának érvényesülését, valamint az Alaptörvény által biztosított azon alapjogot, mely szerint biztosítani kell a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.
64. A kampányidőszakban közzétett cikkek ugyanis fontos szerepet játszanak a közvélemény kialakulásához, ennek megakadályozása egyértelműen az Alaptörvénybe ütköző. Továbbá az Ítéletábra ítéletében nem vette alapul a közszereplőkre vonatkozó, valamint kampányidőszak alatt tanúsított véleménynyilvánítás körében alkalmazandó Alkotmánybírósági gyakorlatot.
65. Az Alaptörvény kommentárja szerint „A szabad véleménynyilvánításhoz való jog objektív, intézményes oldala nemcsak a sajtószabadságra, oktatási szabadságra stb. vonatkozik, hanem az intézményrendszernek arra az oldalára is, amely a véleménynyilvánítási szabadságot általánosságban a többi védett érték közé illeszti. Ezért a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos határait úgy kell meghatározni, hogy azok a véleményt nyilvánító személy alanyi joga mellett a közvélemény kialakulásának, illetve szabad alakításának a demokrácia szempontjából nélkülözhetetlen érdekét is figyelembe vegyék.”
66. Ezen alapjog alanyi és intézményi oldala is sérült (az intézményi oldal szerint ugyanis az államnak kell biztosítania a feltételeket az alapvető jogok gyakorlásához).
67. Egyrészt megállapítható, hogy a bírói döntést az alaptörvény-ellenesség érdemben befolyásolta. A panasz alapjául szolgáló bírói eljárás alapvető jogkérdése az volt, hogy a peres eljárást tárgyát képező újságcikkben tett állítások megsértették-e a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Azonban a Szegedi Ítéletábra a sérelmezett döntésében egyértelműen figyelmen kívül hagyta az indítványozó Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdésében rögzített alapjogainak biztosítását, amikor tévesen azt a megállapítást tette, miszerint az újságcikkben szereplő állítások megsértették a felperes személyiségi jogait. Amellett, hogy a bíróság nem vette figyelembe a döntéshozatal során az alkotmányos alapjogok biztosítását, a döntése határozottan ellentétes az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakkal, hiszen a jogszabályok értelmezésekor nem a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálva járt el, továbbá figyelmen kívül hagyta az Alkotmánybíróság határozatait, és az általános bírói gyakorlatot.
68. Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”
69. Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése alapján „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”
70. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”
71. Az Alaptörvény 28. cikke kimondja, hogy „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

EMBER · HALASI
ECYVÉDI IRODA

HALA
CZASZ
Apátfalva
képv.: szek

72. Mindenek előtt arra kíván az indítványozó rámutatni, hogy – amint azt az I. fokon eljáró Szegedi Törvényszék a másodfokú bíróság által sem vitatottan megállapította – **a kérdéses újságcikk és így az abban foglalt vélemény választási időszakban jelent meg**, amellyel kapcsolatban az I. fokon eljáró bíróság helyesen hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Csányics contra Magyarország (Acta Humana XX. évfolyam 2009 1-2 szám 187-195. oldal) ítéletére, valamint a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának II. pontjára. A leglényegesebb etekintetben, hogy a jogsértés megvalósulása tekintetében nem lehet a használt kifejezéseket egymástól elszigetelten vizsgálni, az értékítéletet – különösen felfokozott politikai aktivitás keretében, mint amilyen a választási időszak is-, hanem a tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összefüggő részeket egymással összefüggésben kell értékelni.
73. Többek között ezt a követelményt sértette meg a másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla, amikor a felperes által sérelmezett értékítéletből egyes tényeket kiemelve, ha kisebb részben is, az értékítélet egyes részeit tekintetében azokat összefüggésükből kiragadva, részleges helyreigazításra kötelezett. Ezzel azonban egy politikailag aktív időszakban, kifejezetten politikai indíttatású nyilatkozat tekintetében alapjogot sértett.
74. A másodfokon eljáró bíróság megsemmisíteni kért ítéletével megsértette az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdésében írt, véleménynyilvánítás szabadságához, a sajtó szabadságához, a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatáshoz való jogot, emellett ezen ítélet sérti az Alaptörvény 28. cikkében írt követelményeket is.
75. Az Alkotmánybíróság számos döntésében, iránymutatásában rámutatott (az elsőfokon eljáró bíróság által is felhívottan) arra, hogy a szólásszabadság különleges védelmet követel akkor, amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. A közhatalom gyakorlásában résztvevő személyek védelmében a véleménynyilvánítás szabadságának szűkebb körű korlátozása felel meg a demokratikus jogállamiságról szóló követelményeknek. Az Alkotmánybíróság több esetben kifejtette azt is, hogy fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek közügyekkel kapcsolatosak. Fontos kiemelni, hogy az Alkotmánybíróság iránymutatása szerint annak ellenére, hogy a közéleti véleménynyilvánítás fókuszában maguk a közügyek állnak, a közügyek alakítóinak személyiségét érintő megnyilvánulások túlnyomó része szükségszerűen és elkerülhetetlenül a politikai véleménynyilvánítás körébe tartozik. Különösen fontos alkotmányos érdek, hogy a polgárok és a sajtó bizonytalanság, megalkuvás és félelem nélkül vehessenek részt a társadalmi és politikai vitákban. Ellene hatna ennek, ha a megszólalóknak a közéleti szereplők személyiségvédelmére tekintettel széles körben kellene tartaniuk a jogi felelőssége vonástól. (ABH 1994, 219, 229) Ezek, a szabad szólás és sajtószabadság melletti érvek érvényesülnek a polgári ügyekben is.
76. Magyarország az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény részese, és ilyenként érvényesíti az EJEJ joggyakorlatának szempontjait is. Ez a joggyakorlat egységes abban, hogy a közügyekkel kapcsolatban kifejtett vélemények fokozott védettsége nem korlátozódik csupán a szűken vett politikai vitákra és a politikusokra. Egyrészt a párpolitikai vitákon túlmenően a közösséget érintő egyéb kérdések megvitatásának szabadságát is különös erővel védi a véleménynyilvánítás Egyezményben biztosított joga /EJEJ Thorgeirson contra Izland 13778/88) 1992 június 25. 64. bekezdés/. Másrészt a szólásszabadság védelmének előbb említett elvét az EJEJ gyakorlata nem csak politikusok, vagy hivatalos személyek esetében tartja zsinórmértéknek, hanem akkor is, ha az adott közérdekű kérdés magánszemélyeket is érint. Ez utóbbi esetben a magánszemélyek tőrészküszöbének is emelkednie kell. /EJEJ Bladet Tromsø és Stensaaas contra Norvégia (21980/93) 1999 május 20./
77. Kétségtelen, hogy a személyiségvédelem gyökerei is alkotmányosak, azonban az is kétségtelen, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott másodfokú ítélet olyan ügyben tartotta helyesnek részben a felperes keresetét, amely ügy alapja a helyben kiélezett politikai helyzetben és kiélezett politikai viták közepette, helyi politikusról szóló, az érintett által vitatott sajtóközlemény.

EMBERI JOGOK

DR. [REDACTED]

Apátfalv

képv.: sze

B

78. Összességében vizsgálva a perben kifogásolt közlemény egy politikai értékítélet, amely, mint minden értékítélet szükségképpen tényekkel kapcsolatos (valós, vagy valótlan) tényeken alapszik. Az értékítélet egységétől különválasztani az egyes, politikai értékítélet alapjául szolgáló tényeket, szinte minden politikai megnyilvánulás esetén perek tömegéhez vezetne. Azonban ez nem felel meg a szükségesség-arányosság feltételnek sem, hiszen a fent felvázolt és megkívánt túrési küszöb közszereplők esetében történő kiürítése az alaptörvényben biztosított és a demokratikus működés alapjául szolgáló, - még a személyhez fűződő jogok bizonyos mértékű korlátozása árán megvalósítandó - szólásszabadság és sajtószabadság elhalásához vezetne.

79. A szólás- és sajtószabadság elméleti igazolásai kapcsán az alapjogot átfogóan elemző 7/2014. (III. 7.) AB határozat rámutatott, hogy ezek „hagyományosan két nagy csoportba rendezhetők. Az instrumentálisnak nevezhető igazolások közül kiemelést érdemelnek azok, amelyek az igazság keresését, illetve a demokratikus közvélemény szolgálatát helyezik a középpontba, míg a konstitutívnek nevezhető igazolás az egyéni önkifejezésre, az egyéni autonómiára fókuszál.” (Indokolás [9]). Mivel „a közügyek lehető legszabadabb vitatásához fűződő alapvető érdek egyértelmű találkozási pontja az elméleteknek”, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint annak a kérdésnek van döntő jelentősége a szólásszabadság személyiségvédelmi határainak meghatározásakor, hogy a megszólalás közügyek vitájában megfogalmazott álláspontnak tekinthető-e vagy sem.

80. Fontos kiemelni a 30/1992. (V. 26.) AB határozat óta az Alkotmánybíróság által következetesen érvényesített elvi tételt, amely szerint a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, mivel az többféle szabadságjog, az ún. kommunikációs jogok „anyajoga”. „A kommunikációs alapjogok tekintetében különösen jelentős körülményként jött számításba, hogy az egyéni önkifejezésen túl ez a jogegyüttes teszi lehetővé az egyén megalapozott részvételét a társadalmi és politikai folyamatokban”.

81. A személyiségvédelem és a szólásszabadság ütközésének kérdését vizsgálva – büntetőjogi kontextusban – az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a szólásszabadság „különleges védelmet követel akkor, amikor közügyeket és a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti.” {36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 219, 228}. A 57/2001. (XII. 5.) AB határozat hangsúlyozta, hogy a korlátozás alkotmányosságának a megítélésénél a kiindulási pontot a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadságának a demokratikus rendszer fenntartásában, a közösség tájékoztatásában és a közvélemény kialakulásában játszott különösen fontos szerepe jelenti. Ez a szerep előtérben áll és ezért e szabadságjogok korlátozása szűk körben lehetséges olyankor, ha politikai vitáról, az állam bírálatáról van szó.

82. A véleménynyilvánítás szabadságának az alapjogok közötti kiemelt szerepéről, valamint a közügyek lehető legszabadabb megvitatásának alkotmányjogi jelentőségéről az 7/2014 (III. 7.) AB határozat megállapította, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyet foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében. A véleményszabadságnak ez a kitüntetett szerepe kettős igazolással bír: mind az egyén, mind pedig a közösség szempontjából különösen becses jogról van szó. A társadalmi, politikai viták szabadsága és sokszínűsége nélkül nincs demokratikus közvélemény, nincs demokratikus jogállam. A demokratikus közvélemény azt kívánja meg, hogy a társadalom valamennyi polgára szabadon fejthesse ki gondolatait, és ezzel a közvélemény alakítójává válhasson. Kimondta továbbá, hogy: a közügyek megvitatásának lényegi részét jelentik a közügyek alakítóinak tevékenységét, nézeteit, hitelességét érintő megnyilvánulások. A társadalmi, politikai viták jelentős részben éppen abból állnak, hogy a közélet szereplői, illetve a közvitában – jellemzően a sajtón keresztül – résztvevők egymás elképzeléseit, politikai teljesítményét és azzal összefüggésben egymás személyiségét is bírálják.

Apá
képy

Annak ellenére tehát, hogy a közéleti véleménynyilvánítás fókuszában maguk a közügyek – nem pedig a közszereplők – állnak, a közügyek alakítóinak személyiségét érintő megnyilvánulások túlnyomó része szükségzerűen és elkerülhetetlenül a politikai véleménynyilvánítás védelmi körébe tartozik. A közügyek vitatásának kiemelkedő alkotmányos jelentősége ezért azzal jár, hogy a közéleti szereplők személyiségének védelmében a szólás- és sajtószabadság szűkebb körű korlátozása felel csak meg az Alaptörvényből levezethető követelményeknek. E követelmények a büntetőjogi felelősségre vonáson túl a polgári jogi jogkövetkezmények tekintetében is irányadók.

83. Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz elbírálása során a 3/2015. (II. 2.) AB határozatban rögzített elveknek megfelelően a vizsgálata arra terjed ki, hogy a bíróságok felismerték-e az ügy alapjogi vonatkozásait, és azokra figyelemmel, az érintett alapjog alkotmányos tartalmát érvényre juttatva értelmezték-e az alkalmazandó jogszabályokat. Indítványozó álláspontja szerint a fent előadottak tükrében egyértelműen levonható a következtetés, hogy a Szegedi Ítéltábla a Pf.II.20.034/2021/8. számú ítéletét az ügy alapjogi vonatkozásait figyelmen kívül hagyva hozta meg, amely amellett, hogy ellentétben áll az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakkal, súlyos mértékben sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdésében rögzített alkotmányos alapjogait.

84. Indítványozó fontosnak tartja kiemelni, hogy az igazságszolgáltatásba és a bíróságok működésébe vetett közbizalom alkotmányos érték, amely az Alkotmánybíróság határozataiban az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogán keresztül kerül hivatkozásra, például a büntetőeljárások kontextusában, és „[a]z Alkotmánybíróság [...] arra a felismerésre jutott, hogy a tisztességes eljárás követelményrendszerének érvényesítését nemcsak a terhelt alapjogi igényei, hanem a jogállami igazságszolgáltatásba vetett közbizalom megőrzése, illetve megerősítése is megkívánja.” (34/2013 (XI.22) AB határozat, [45], uo. [32], ld. még 7/2014. (III. 7.) AB határozat, [32])

85. Ha a bíróságok a döntésük során az adott ügyet nem az Alaptörvényben, valamint a jogszabályokban, és az azokhoz tartozó kommentároknak, és miniszeri indoklásokban foglaltakkal összhangban vizsgálják, ezzel nemcsak az alapjogok védelmére vonatkozó alkotmányos kötelezettségüket sértik meg, hanem olyan alapjogsérelmet is okozhatnak a peres felek számára, amely az adott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességhez vezethet.

III.

Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

86. Az Abtv. 53.§ (4) bekezdése, és a Pp. 426.§-a alapján indítványozó ezen beadvánnyal egy időben kéri a Szegedi Ítéltábla Pf. II.20.034/2021/8. számú ítélete végrehajtásának felfüggesztését az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig. Ezen felfüggesztés iránti kérelmet I/9 alatt csatolja indítványozó.

87. Az Abtv. 52. § (5) bekezdése alapján indítványozó kijelenti, hogy helyi önkormányzati feladatot ellátó szervnek minősül, így személyes adatainak zártan kezelését nem kéri.

88. Mellékletek:

- I/1: indítványozó képviselőjének aláírási címpéldánya
- I/2: jogi képviseltet igazoló ügyvédi meghatalmazás
- I/3: Szegedi Törvényszék 7.P.20.721/2020/15. számú ítélete
- I/4: Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.034/2021/8. számú ítélete
- I/5: felülvizsgálati kérelem érkeztetési igazolása, UKM üzenet
- I/6: általunk benyújtott felülvizsgálat iránti kérelem
- I/7: Kúria végzésének átvételét igazoló, tárhelyről készült fotó
- I/8: Kúria Pfv.IV.21.219/2021/2. számú végzése
- I/9: végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem

Szeged, 2022.02.03.

Indítványozó képviselőjében:

EMBER · HALASI

ÜGYVÉDI IRODA

DR

672

Adó

ké

